

Česká republika

Česká školní inspekce

Inspektorát v kraji Vysočina - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola Strážek
okres Žďár nad Sázavou**

**Strážek/27
592 53 Strážek**

Identifikátor školy: 600 130 258

Termín konání orientační inspekce: 13. – 20. září 2002

Čj.:	112 555/02-05018
Signatura:	ok5cw101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Strážek okres Žďár nad Sázavou je zřízená Obcí Strážek se sídlem Strážek 13, okres Žďár nad Sázavou 595 53 jako organizační složka Zřizovací listinou ze dne 14. června 2001. Poslední zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vystavil Školský úřad Žďár nad Sázavou pod čj. 22/96/Zš-00 dne 5. března 1996. Škola je úplná s plánovanou kapacitou 230 žáků. Další součástí školy je školní družina s kapacitou 50 žáků a školní jídelna s kapacitou 150 jídel. Škola má odloučené pracoviště na adrese Strážek 127/127, kde jsou vyučovány první čtyři ročníky 1. stupně. Spádovou oblastí jsou obce Strážek, Jemnice, Moravec, Radkov, Radkovičky, Mitrov, Habří, Krčma, Borky, Mor. Janovice, Meziboří, Dolní Libochová a Horní Libochová. Ve škole se vyučuje podle výchovně-vzdělávacího programu Základní škola. Speciální, specializované nebo vyrovnávací třídy ve škole nejsou. Do tříd je individuálně integrováno 9 žáků. Jako nepovinný předmět nabízí školy výuku náboženství, jako volitelné předměty jsou vyučovány informatika a ekologie. Výuková nabídka je doplněna činností devíti zájmových útvarů – cvičení z matematiky, cvičení z českého jazyka, angličtina, kroužek dovedných rukou, paličkování, logopedický kroužek, škola hrou, literárně-výtvarný kroužek, sportovně-turistický a ve spolupráci s obcí je zajištěn kroužek hasičský.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personální podmínky vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům na prvním stupni a v přírodovědných předmětech druhého stupně
- materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům na prvním stupni a v přírodovědných předmětech druhého stupně
- průběh a výsledky vzdělávání a výchovy podmínky vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům na prvním stupni a v přírodovědných předmětech druhého stupně

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků nebyla posuzována, protože škola nemá povinnost vést personální dokumentaci pracovníků, které nezaměstnává. Další vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z finančních a dopravních možností a je zaměřeno především na jazyky a informatiku. Nikdo z vyučujících v současnosti nestuduje na vysoké škole. Nově nastupující pedagogičtí pracovníci resp. pracovníci s krátkou praxí mají formálně přiděleny uvádějící učitele. Předávání zkušeností zejména v oblasti pedagogické však zatím není dostatečně intenzivní.

Ve škole není písemně zpracován organizační řád. Pravidla fungování výchovně- vzdělávacího procesu a provozu školy jsou rámcově stanovena řadou dílčích dokumentů jako jsou pracovní náplně a kompetence pracovníků, řady odborných učeben, plány porad, rozpisy služeb a dozorů apod. Patří mezi ně i vnitřní řád školy, který je zpracován v souladu s právními

normami. Představuje však zcela jednostranný, plně příkazový dokument, bez uvedení práv žáků.

Jako pořadní orgány jsou ustaveny pedagogická rada, metodické sdružení pro první stupeň a formálně i předmětová komise pro předměty druhého stupně. Schůzky metodické sdružení pro první stupeň jsou pravidelné, činnost předmětové komise se omezuje na jednání v rámci provozních či metodických porad.

Výchovný poradce je ustaven. Jeho činnost je plánována a zahrnuje zejména otázky dalšího vzdělávání žáků a prevenci sociálně-patologických jevů, která zpracovaná v minimálním preventivním programu školy. Bezprostřední kontakt se žáky organizuje výchovný poradce prostřednictvím schránky důvěry a v rámci pevných konzultačních hodin.

Kontrolní činnost vedení školy není celoročně plánovaná. Zahrnuje namátkovou kontrolu povinné a další vedené dokumentace, hospitace a kontrolu plnění dalších povinností pracovníků. O kontrolách jsou vedeny stručné zápisy, je prováděna jejich analýza a jsou projednávány s pracovníky. Nejsou však vždy důsledně přijímána opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Kritéria hodnocení zaměstnanců jsou zpracována a známa.

Předávání informací pedagogům je zajišťováno jednáním porad, osobním kontaktem, formou nástěnek a oběžníků. Přenos je dostatečně rychlý a spolehlivý. Informace zákonným zástupcům jsou poskytovány na pravidelně pořádaných sdruženích rodičů, formou pravidelných písemných informací o výsledcích vzdělávání a výchovy žáka, osobním a telefonickým kontaktem. Rozsah a forma poskytování informací zajišťuje plně, rychle a účinně předat potřebné informace rodičům.

Rada školy není ustavena. Spolupráce se zřizovatelem je hodnocena kladně, avšak zejména při vybavování školy je situace výrazně podmíněna finančními možnostmi.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou průměrné s pozitivy a negativy téměř v rovnováze.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuka prvních čtyř ročníků prvního stupně probíhá ve staré budově, která nesplňuje požadavky vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č. 108/2001 (konstatování Zprávy o hygienické prověrce ZŠ ve Strážku čj. 5557/HDD/2001 okresního hygienika Okresního úřadu Žďár nad Sázavou). Tuto nepříznivou situaci vyřeší dokončení rozestavěné přístavby hlavní budovy, kam bude výuka 1. stupně přesunuta.

Výuka 5. až 9. ročníku probíhá v hlavní budově, kde prostředí a prostory pro výuku jsou z hlediska estetického a funkčního vyhovující. K dispozici je dobře vybavená odborná učebna pro výuky fyziky a chemie. Pro výuku pracovních činností je ve škole dobře vybavená dílna. V obou budovách je dobře zajišťován pitný režim žáků.

K výraznému zlepšení podmínek pro výuky tělesné výchovy došlo po otevření nově rekonstruované obecní tělocvičny, která je školou smluvně využívána k výuce tělesné výchovy.

Vybavení učebnicemi je dostačující, starší učebnice jsou podle finančních možností obnovovány. Škola je vybavena celkem 13 počítači (z toho je 6 zastaralých modelů) a řadou výukových programů. Ve výuce však nebylo jejich využití pozorováno. Přístup k internetu mají umožněn všichni vyučující, žáci pouze velmi omezeně. Ve škole je žákovská knihovna, doplňování a obnova jejího fondu je velmi omezené finančními možnostmi. Škola se proto systémově zaměřuje na spolupráci s místní obecní knihovnou. Základní odborná a pedagogická literatura je k dispozici v kabinetech. I zde je doplňování limitováno finančními možnostmi.

Vybavení školy didaktickou technikou je dobré, její využití ve výuce však bylo pozorováno jen výjimečně.

Škola v současnosti nevyužívá žádné testy či další evaluační nástroje, ani nevyužívá externích evaluačních nástrojů.

Materiální zdroje školy jsou velmi omezené. Ředitelka školy provádí kontrolu jejich využívání a rozbor zjištění. Ne zcela důsledně jsou přijímána a realizována opatření.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou, s výjimkou nevyhovujících prostor pro výuku 1. stupně, průměrné s negativy a pozitivy téměř v rovnováze.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY NA PRVNÍM STUPNI A V PŘÍRODOVĚDNÝCH PŘEDMĚTECH DRUHÉHO STUPNĚ

Realizace vzdělávacích programů

- škola realizuje výchovně-vzdělávací program Základní škola
- výuka ve sledovaných předmětech probíhá v souladu s učebním plánem a učebními osnovami programu Základní školy
- povinná dokumentace je vedena úplně a průkazně
- ředitelka školy kontroluje namátkově plnění učebních osnov, jejich neplnění nebylo zjištěno ani ředitelkou, ani v rámci inspekční činnosti

Výuka ve škole probíhá v souladu se vzdělávacím programem Základní škola, povinná dokumentace je vedena v souladu se zákonnou normou.

Průběh a výsledky vzdělávání na první stupni základní školy

Vliv absence odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících (která byla zjištěna pouze z ústního vyjádření ředitelky a učitelek) na kvalitu výuky, byl částečně patrný v negativním slova smyslu pouze výjimečně.

Cíle hodin byly převážně stanoveny způsobem odpovídajícím věku žáků, nebo vplynuly z průběhu hodin. Vyučující trvale věnovaly pozornost motivaci žáků, kterou opíraly především o minimalizování míry nejistoty, průběžné sledování průvodních pocitů, využití pocitu úspěchu a pozitivní hodnocení výsledků sdělované jak slovním vyjádřením, tak i klasifikací. Nebylo pozorováno využití sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků.

Perspektivní i bezprostřední příprava na výuku byla velmi dobrá. Při výuce byla vhodně využita široká škála vyučovacích metod jak slovních, tak názorných a praktických. Nejčastěji byla pozorována diskuze a rozhovor, doplněný nácvikem praktických dovedností a pozorováním. Bylo využito nejrůznějších přirozených činností žáků - zejména her a soutěží. Uplatněna byla často jednoduchá skupinová a částečně i samostatná práce žáků. Velký důraz byl kladen na opakování a procvičování učiva.

Výuka byla velmi pestrá, prokládaná uvolňovacími cviky a relaxačními chvilkami. Tempo výuky odpovídalo věku žáků, v řadě případů bylo individuální a zohledňovalo možnosti jednotlivých žáků. Byl vytvořen dostatečný prostor i pro realizaci pitného režimu

Vhodně byly využívány učebnice a množství jednoduchých učebních pomůcek a výjimečně i didaktická technika.

V závěrečném shrnutí většinou nebyl časový prostor pro realizaci důkladné zpětné vazby a celkového zhodnocení. Žáci se chovali, až na výjimky, ukázněně a pracovali se zájmem. Odborně a věcně byla výuka vedena správně.

Česká školní inspekce hodnotí úroveň výuky na prvním stupni jako velmi dobrou.

Průběh a výsledky vzdělávání v přírodovědných předmětech (matematika, fyzika, přírodopis, zeměpis)

Absence odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících (zjištěná pouze z ústního vyjádření ředitelky a učitelek) na kvalitu výuky, se negativně projevila ve větší části sledovaných hodin.

Cíle hodin byly stanoveny jen výjimečně. Nedostatek pedagogických zkušeností se projevil v části hodin malým důrazem na účinnou motivaci žáků. Byla patrná nedůslednost učitelů při hodnocení dílčích výsledků žáků. Částečná motivace tak vycházela pouze z výjimečně uváděných praktických aplikací učiva. Hodnocení mělo většinou charakter ústní individuální klasifikace, zřídka se objevilo i průběžné ústní hodnocení a jen výjimečně sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků. Možnost aktuální zpětné vazby byla omezena. Zájem žáků byl proto v části hodin jen malý a viditelně formální.

Perspektivní i bezprostřední příprava na výuku byla velmi dobrá i když se ne vždy pozitivně projevila v průběhu výuky. Ve výuce převládaly slovní metody, především vysvětlování a částečně i rozhovor. Metody názorné, především předvádění, byly uplatněny jen omezeně a většinou s malým efektem. Důraz byl kladen na procvičování a opakování i když v části hodin nebyly zadány úkoly jasně formulovány. Bylo pozorováno využití samostatné práce, zařazení skupinové práce bylo výjimečné.

Převažoval monotónní styl výuky s výrazně dominujícím postavením učitele. K využití jiných zdrojů informací nebyli žáci systematicky vedeni. Jen v části hodin byl kladen důsledně důraz na verbální projevy žáků. Relaxační prvky byly pozorovány jen ojediněle. Tempo výuky bylo přiměřené věku žáků, v řadě případů zohledňovalo individuální možnosti jednotlivých žáků. Organizační pokyny učitelek byly převážně jasné a žáky respektované.

Učebnice resp. další učební texty byly účelně využity jen v části hodin. Rovněž využití učebních pomůcek a didaktické techniky bylo ojedinělé a málo účelné. V závěru hodin nebyl využit časový prostor pro zhodnocení a zpětnou vazbu.

Česká školní inspekce hodnotí úroveň výuky sledovaných přírodovědných předmětů v ročnících druhého stupně jako průměrnou, s pozitivy a negativy téměř v rovnováze.

Výsledky vzdělávání a výchovy

Výsledky vzdělávání a výchovy jsou zjišťovány formou běžné ústní a písemné klasifikace. Počet neprospívajících žáků je minimální a je řešen formou komisionálních zkoušek. Škola nevyužívá systematicky žádné interní ani externí evaluační nástroje. Žáci školy se zapojují do olympiád a soutěží jen zcela výjimečně a bez větších úspěchů. Přejít žáků na střední školy probíhá bez problémů – ve školním roce 2000/2001 se z 26 žáků devátého ročníků dostalo 24 žáků v prvním kole přijímacího řízení na požadovanou střední školu (převážně na SOU, částečně na SOŠ).

Česká školní inspekce hodnotí celkově průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaných oblastech včetně realizace vzdělávacího programu jako průměrný, s pozitivy a negativy téměř v rovnováze.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol zařízení č. j. 22/96/Zš-00 ze dne 5. 3. 1996 je v souladu se zřizovací listinou Základní školy ve Strážku ze dne 14. 6. 2001.
- Stav žáků školy má, jak ukazuje následující tabulka, dlouhodobě klesající tendenci:

Školní rok	Počet vyučovaných žáků
1998/1999	192
1999/2000	184
2000/2001	166
2001/2002	159

- Zpráva o hygienické prověrce Základní školy ve Strážku čj. 5557/HDD/2001 konstatuje řadu zásadních nedostatků v budově 1. stupně. Z těchto důvodů je rozestavěna přístavba hlavní budovy školy, do níž po dokončení bude výuka prvního stupně přesunuta.
- Škola není v současné době zapojena do žádného vzdělávacího projektu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol a školských zařízení č. j. 22/96/Zš-00 ze dne 5. 3. 1996
2. Zřizovací listina Základní školy ve Strážku ze dne 14. 6. 2001
3. třídní knihy a třídní výkazy všech devíti vyučovaných tříd
4. katalogové listy všech žáků
5. evidence žáků školy
6. vnitřní řád školy
7. rozvrh hodin
8. záznamy z pedagogických rad
9. kniha úrazů
10. Výroční zpráva o činnosti ZŠ Strážek okres Žďár nad Sázavou za školní rok 2000/2001
11. minimální preventivní program
12. plán činnosti metodického sdružení
13. přehled nepovinných a volitelných předmětů a kroužků
14. pracovní náplně pracovníků
15. Zpráva o hygienické prověrce Základní školy ve Strážku čj. 5557/HDD/2001
16. kritéria pro hodnocení pracovníků
17. řady odborných učeben
18. písemné práce žáků
19. rozpisy dozorů na chodbách

ZÁVĚR

Hodnocení personálních podmínek vzdělávání a výchovy

Škola není zaměstnavatelem pedagogických pracovníků a proto jednak nemusí vést systematicky jejich personální dokumentaci, jednak může přijímání nových pracovníků ovlivnit je omezeně. Omezený je, vzhledem k poloze obce a finančním podmínkám, i zájem o pracovní místa, zejména z řad kvalifikovaných pracovníků. Další vzdělávání je prováděno v míře odpovídající finančním možnostem školy, dopravním podmínkám a aktuální nabídce. Dostatečný důraz není kladen na vzdělávání v rámci školy, vzájemné hospitace a pomoc, zejména u začínajících a nekvalifikovaných pracovníků.

Hodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy

Využití nevyhovujících prostor jednoho z objektů je ve fázi řešení a to formou výstavby nové budovy. Ostatní prostory hygienickým podmínkám vyhovují i když i tyto zastarávají a je i zde patrná zvýšená potřeba oprav a dílčích rekonstrukcí. Jejich realizace je však z finančních důvodů jen velmi omezená. Zlepšení nastalo v oblasti výuky tělesné výchovy. Fond učebnic a učebních pomůcek odpovídá potřebách vyplývajících z výchovně-vzdělávacího programu. I zde by byla žádoucí rychlejší obnova a modernizace. Didaktická technika a výpočetní technika je ve škole v potřebném množství, není však dostatečně účelně využívána.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v sledovaných předmětech

Průběh výchovně-vzdělávacího procesu je částečně negativně ovlivněn personální situací, zejména na druhém stupni, kde především v důsledku malé pedagogické zkušenosti klesá motivace žáků. To se projevuje i v malém zájmu žáků o prezentaci na soutěžích. Výuka na prvním stupni se vyznačuje pestrostí vyučovacích metod a názorností. Na druhém stupni převažuje monotónnost výuky, dominance vyučujícího a absence jiných zdrojů, pokles názornosti. Výchovně-vzdělávací program je plněn jak v oblasti učební plánu, tak v oblasti učebních osnov. Absolventi se bez problémů umisťují na SOU a SOŠ.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Stanislav Novotný	Novotný
Člen týmu	PaedDr. Milan Pohl	Pohl

V Jihlavě dne 30. září 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 1. 10. 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Jaroslava Zelinková – ředitelka školy

Zelinková

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	-----	-----
Zřizovatel – Obec Strážek, Strážek/13, 592 53 Strážek	2002-10-17	682/2002
Rada školy – není zřízena	-----	-----

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány